

CALLUNA

Akred. nr. 1959
Kontroll
ISO/IEC 17020 (C)

Naturvärdesinventering (NVI)

Vid Västra Torsö, Sölvesborgs kommun, 2020

OM RAPPORTEN:

Titel: Naturvärdesinventering (NVI) – Vid Västra Torsö, Sölvesborgs kommun, 2020

Versionsdatum: 2020-06-15

Rapporten bör citeras såhär: Nettelbladt, F. och Nilsson, S. (2020). *Naturvärdesinventering (NVI) – Vid Västra Torsö, Sölvesborgs kommun*. Calluna AB.

Foton i rapporten: © Calluna AB där inget annat anges

Omslag: bilder från inventeringsområdet

OM UPPDRAGET:

Utfört av: Calluna AB (organisationsnummer: 556575-0675)
Adress huvudkontor: Calluna AB, Linköpings slott, 582 28 Linköping
Hemsida: www.calluna.se
Telefon (växel): +46 13-12 25 75

På uppdrag av: Sölvesborgs kommun

Beställarens kontaktperson: Anna Terning

Projektledare: Kristina Kvamme (Calluna AB)

Rapportförfattare: Frida Nettelbladt och Staffan Nilsson (Calluna AB)

Inventering: Frida Nettelbladt (Calluna AB)

Kartor: Andreas Souropetsis (Calluna AB)

Kvalitetssäkring: Kristina Kvamme (Calluna AB)

Intern projektkod: SNI0006

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Inledning	5
2.1	Vad är en naturvärdesinventering?.....	5
2.2	Bakgrund, förutsättningar och uppdragets syfte	5
3	Metod och genomförande	6
3.1	Metodbeskrivning.....	6
3.2	Tidpunkt för arbetet och utförande personal.....	7
3.3	Informationskällor och referenslitteratur	7
3.4	GIS och fältdatafångst	9
4	Resultat	9
4.1	Allmän beskrivning av inventeringsområdet	9
4.2	Skyddad natur och övrig känd kunskap om området.....	11
4.3	Naturvärdesinventeringens resultat	11
5	Slutsatser	16
5.1	Skyddade arter	16
5.2	Naturvärdesinventeringens resultat i relation till skadelindringshierarkin	17
5.3	Behov av ytterligare inventeringar	17
	Referenser	17
	Bilaga 1 – Metodbeskrivning NVI (SIS standard)	19
	Bilaga 2 – Objektförteckning NVI	23
	Bilaga 3 – Naturvårdsarter	26
	Bilaga 4 – Övriga artfynd	31

1 Sammanfattning

I detta uppdrag har Calluna AB utfört en naturvärdesinventering av fastigheten Istaby 11:3. Bakgrunden till inventeringen är att man utreder möjligheten att bygga bostäder på fastigheten.

Uppdraget har utförts enligt SIS standard för naturvärdesinventeringar. Inventeringen utfördes på fältnivå med detaljeringsgrad detalj, samt med tilläggen klass 4 och kartering av Natura 2000-naturtyp. Fältinventering utfördes den 4 maj 2020.

Naturen i inventeringsområdet består i huvudsak av skog dominerad av tall. Trädbeståndet härrör från början från de skyddsplanteringar som planterades för att förhindra sandflykt under 1800-talet, men inga av de träd som växer i själva inventeringsområdet är så gamla utan har planterats eller självföryngrats de senaste 100 åren.

Vid inventeringen avgränsades totalt tre naturvärdesobjekt (totalt 2,17 ha av inventeringsområdets 3,17 ha). Av dessa objekt bedömdes samtliga tre ha *högt naturvärde* (naturvärdesklass 2). De högsta naturvärdena i inventeringsområdet utgörs av de områden som klassats som natura 2000-naturtypen trädklädda dyner. Klass 1 och 2 är i regel objekt som har så höga naturvärden att de skulle kunna ingå i naturreservat med syfte att bevara biologisk mångfald.

Vid Callunas inventering noterades 9 naturvårdsarter. Vid utsök från Analysportalen inom 300 meter från föreslaget planområde tillkom ytterligare 10 naturvårdsarter inom området. Totalt ger detta 19 konstaterade naturvårdsarter för inventeringsområdet, bland annat fågelarterna gröngöling och spillkråka, samt den rödlistade vedlevande skalbaggsarten *Plegaderus saucius*. Observera att NVI-listan över noterade naturvårdsarter endast visar vilka arter som hittades vid inventeringen, samt arter som rapporterats till artportalen, det kan finnas fler naturvårdsarter.

Callunas inventering och utdrag från ArtDatabanken visar på förekomst av 10 skyddade arter enligt artskyddsförordningen (2007:845), exempelvis gulhämpling och spillkråka. Alla dessa är fågelarter prioriterade enligt Naturvårdsverkets rekommendation.

Naturvärdesinventeringen utgör ett stöd för bedömningen enligt miljöbalken 3 kap 3§. Genom att ta hänsyn till områden med positiv betydelse för biologisk mångfald, bidrar man till att uppfylla miljöbalkens krav, Sveriges internationella åtaganden samt de av riksdagen antagna miljö kvalitetsmålen.

Denna inventering har gett en god översiktlig bild av utredningsområdets naturvärden och hur det förhåller sig till intilliggande naturreservat och natura 2000-område. Mer riktade eftersök av t.ex. vedlevande skalbaggar skulle kunna göras, men de arter som redan noterats från området ger sannolikt en bra bild av områdets värden. Naturvärdena i området baseras i första hand på förekomsten av prioriterad natura 2000-naturtyp.

Parallellt med detta uppdrag har Calluna utfört en bedömning av påverkan på utpekade riksintressen och områdesskydd, vilket tas upp i ett separat PM (Kvamme, K., & Nettelbladt, F., 2020, *Istaby 11:3, detaljplan, Påverkan utpekade riksintressen och områdesskydd*).

2 Inledning

2.1 Vad är en naturvärdesinventering?

Syftet med en naturvärdesinventering (förkortas NVI) är att beskriva och värdera naturmiljöer av betydelse för biologisk mångfald inom ett avgränsat område. Bedömningen av naturvärdet görs utifrån de två bedömningsgrunderna biotop (typ av naturmiljö) och arter. En NVI resulterar i avgränsningar av områden, naturvärdesklassningar, objektbeskrivningar, artlistor med noterade naturvårdsarter och skyddade arter, samt en övergripande rapport. Observera att listan över noterade naturvårdsarter inte är en total lista över förekommande arter i området, för detta krävs en särskild artinventering.

En NVI kan utgöra en grund inför inventeringar av andra miljöaspekter än naturmiljö (t.ex. friluftsliv, kulturmiljö, geologi, landskapsbild och ekosystemtjänster), konsekvensbedömning med mera, men bedömningar av sådana värden ingår inte i NVI-resultatet.

Naturvärdesinventeringen omfattar inte heller en analys av ifall risk för att förbud enligt artskyddsförordningen kan föreligga. En sådan analys görs inom en artskyddsutredning. En NVI är dock ett användbart underlag till sådana bedömningar och ska om möjligt uppmärksamma om en sådan utredning behövs.

2.2 Bakgrund, förutsättningar och uppdragets syfte

Miljökonsultföretaget Calluna AB har av Sölvesborgs kommun fått i uppdrag att göra en naturvärdesinventering (NVI) av fastigheten Istaby 11:3. På fastigheten finns två sedan tidigare bebyggda tomter och ingår nu i ett förslag till detaljplanering för ny bebyggelse. Resultaten från denna naturvärdesinventering av området ska utgöra underlag för förslag till planbesked.

En översiktlig bedömning av områdets naturvärden gjordes den 13 juni 2019 av representanter från Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen i Blekinge (Hemberg, J. & Widgren, Å. 2019). Denna bedömning kommenterades därefter av Miljöförbundet Blekinge Väst (2019). Det fanns ett behov av en bedömning av områdets naturvärden i enlighet med standard samt exploaterings påverkan på dessa och närliggande värden utfördes.

Figur 1. Kartan visar inventeringsområdets avgränsning och hur det ligger i förhållande till omgivande orter.

Inventeringsområdet omfattar ca 3,17 ha och består, utöver befintlig tomtmark, till största delen av skogsmark.

Förutom naturvärdesinventeringen med tillägg enligt SIS standard har beställaren till detta uppdrag även efterfrågat åldersbestämning av områdets äldre träd genom kärnprov.

Parallellt med detta uppdrag har Calluna utfört en bedömning av påverkan på utpekade riksintressen och områdesskydd, vilket tas upp i ett separat PM (Kvamme, K., & Nettelblatt, F., 2020, *Istaby 11:3, detaljplan, Påverkan utpekade riksintressen och områdesskydd*)

2.3 Metodbeskrivning

Naturvärdesinventering

Inventeringen har utförts enligt SIS standard SS 199000:2014 "Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning". Metoden finns beskriven i sin helhet i standarden¹ och en kortfattad metodbeskrivning finns i bilaga 1. Calluna är ackrediterade² av SWEDAC för NVI i stränder och terrestra naturtyper.

I detta uppdrag har inventeringen utförts på fältnivå med detaljeringsgrad "detalj". Inventeringen har utförts med de tillägg enligt standarden som redovisas i tabell 1 nedan.

Tabell 1. De tillägg som har markerats med "Ja" är de som har beställts och utförts inom ramen för detta uppdrag.

Beställd?	Möjliga tillägg till NVI	Beställd?	Möjliga tillägg till NVI
Ja	Naturvärdesklass 4	Ja	Kartering av Natura 2000-naturtyp
Nej	Generellt biotopskydd	Ja	Detaljerad redovisning av artförekomst
Nej	Värdeelement	Nej	Fördjupad artinventering

Inventeringsområdet har avgränsats av beställaren till ett område som omfattar 3,17 ha (se figur 1). Även det omkringliggande landskapet har dock studerats genom tillgängliga informationskällor.

Förstudien omfattade en genomgång av skyddade områden och tidigare fynd av naturvårdsarter från inventeringsområdet och dess omgivningar. Detta underlag användes sedan som stöd vid avgränsning och klassning av objekt under fältarbetet.

I bilaga 3 redovisas motiveringar till de egna naturvårdsarter som har använts vid naturvärdesbedömningarna. Arters benämningar följer så långt det är möjligt SLU:s taxonomiska databas Dyntaxa (ArtDatabanken, 2020). Alla hänvisningar till rödlistan gäller den senaste upplagan från 2015 (ArtDatabanken, 2015).

Tillägg: Naturvärdesklass 4

Uppdraget omfattar hela inventeringsområdet. Även områden med visst naturvärde avgränsas. Tillägget innebär att även mer vardaglig natur kan bli beskriven.

¹ Standarden kan köpas från SIS förlag: <https://www.sis.se/standardutveckling/tksidor/tk500599/sistk555/>.

² Calluna AB är ackrediterade av SWEDAC sedan december 2017 för naturvärdesinventeringar i stränder och terrestra naturtyper enligt SIS-standard för NVI. Calluna var det första företaget att ackrediteras för inventeringar enligt standarden. Ackrediteringen innebär att Calluna kontrolleras årligen och får visa att vi har personal med rätt kompetens samt rutiner, metoder och verktyg för att utföra NVI enligt standarden med god kvalitet.

Tillägg: Kartering av Natura 2000-naturtyp

Uppdraget omfattar hela inventeringsområdet. Områden som uppfyller kriterierna för att klassas som natura 2000-naturtyper har avgränsats och statusbedömts.

Tillägg: Detaljerad redovisning av artförekomst

Uppdraget omfattar hela inventeringsområdet. Tillägget innebär inte att arter eftersöks noggrannare, men de noteras med större geografisk noggrannhet och illustreras på en karta.

Åldersbestämning av träd

Åldersbestämning av träd gjordes genom kärnprov som togs på 7 träd i området. Framförallt togs prover på träd som bedömdes vara potentiellt äldre än de omgivande.

2.4 Tidpunkt för arbetet och utförande personal

Inventeringen utfördes den 4 maj 2020. Fältinventering och naturvärdesbedömning utfördes av ekologerna Staffan Nilsson och Frida Nettelbladt från Calluna AB.

2.5 Informationskällor och referenslitteratur

Vid naturvärdesinventeringen har ett antal informationskällor genomsökts efter information om platsens tidigare kända naturvärden och skyddade områden enligt 7 kap miljöbalken. Tabell 2 nedan redovisar de källor som har genomsökts och använts som underlag vid bedömningar och avgränsningar.

Såvitt Calluna vet har inga andra NVI:er eller utförliga artinventeringar gjorts tidigare inom inventeringsområdet, men en översiktlig bedömning gjordes den 13 juni 2019 av representanter från Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen i Blekinge (Hemberg, J. & Widgren, Å. 2019).

Som stöd vid uppdragets bedömning av naturvärden användes SIS-standarderna samt den litteratur som listas i avsnittet Referenser.

Tabell 2. Redovisning av genomgångna informationskällor relevanta som kunskapsunderlag för NVI. Resultatet av informationssökningen redovisas i avsnittet Resultat.

Informationskälla	Utsök	Kommentarer	Utfall
<p>Naturvårdsarter och skyddade arter</p> <p>Utsök ur databasen Analysportalen (ArtDatabanken).</p> <p>Fynduppgifter för inrapporterade observationer av arter.</p>	<p>Utsök gjordes den 27/5 2020.</p>	<p>Utsök av naturvårdsarter³ och skyddade arter. Sökningen begränsades till tidsperioden 2000-2020 och sökområdet omfattade inventeringsområdet samt en buffertzona på 300 m. Även arter inom samma naturtyp som är funna i natura 2000-området Västra Torsö inkluderades.</p> <p>Sökområdet omfattade ett större område än enbart inventeringsområdet för fåglar och andra arealkrävande arter. Där har sökområdet definierats så att arter med ekologisk koppling till inventeringsområdet kommer med bland artfynden, även om fyndplatsen är utanför området. Särskilt observationer av fåglar görs ofta med en dålig noggrannhet.</p>	<p>Sökningen gav resultat, se avsnitt 4.3.3.</p>

³ **Naturvårdsart** – indikerar att området har naturvärde, har förutsättningar att vara artrikt eller att arten i sig själv är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Naturvårdsart är ett begrepp inom SIS-standard för NVI, läs mer i bilaga 1.

Informationskälla	Utsök	Kommentarer	Utfall
<p>Natura 2000-områden GIS-skikt (Naturvårdsverket). Skyddade områden enligt 7 kap 27 § miljöbalken. Naturtypskarta med kartering av Natura 2000-naturtyper, för de naturtyper som ingår i EU:s Art- och habitatdirektiv, bilaga 1 (EEG 92/443) samt ett urval av andra naturtyper.</p>	Utsök gjordes den 27/5 2020.	Sökområdet omfattade inventeringsområdet med 300 m buffertzonen runt om.	Sökningen gav resultat, se avsnitt 4.2.
<p>Naturresevat och andra skyddade områden GIS-skikt (Naturvårdsverket). Skyddade områden enligt 7 kap Miljöbalken – naturresevat, nationalparker, kulturresevat, naturminnen, naturvårdsområden, djur- och växtskyddsområden, biotopskyddsområden, vattenskyddsområden samt skyddade älvar och nationalstadsparker.</p>	Utsök gjordes den 27/5 2020.	Sökområdet omfattade inventeringsområdet med 300 m buffertzonen runt om.	Sökningen gav resultat, se avsnitt 4.2.
<p>Strandskydd Länsstyrelsens register över strandskydd. Skyddade områden enligt 7 kap. 14 § miljöbalken. Strandskyddat område omfattar land- och vattenområden 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. Inom vissa strandmiljöer har Länsstyrelsen beslutat om ett utvidgat strandskydd upp till 300 meter.</p>	Kontroll gjordes den 27/5 2020.	Sökområdet omfattade inventeringsområdet med 300 m buffertzonen runt om. NVI:n inkluderar de kartsnitt som finns tillgängliga i kommunens eller länsstyrelsens databas – dessa kan dock i sin tur behöva kvalitetsgranskning för att i vissa fall veta om strandskydd råder, men en sådan granskning ingår inte i NVI-uppdraget.	Sökningen gav resultat, se avsnitt 4.2.
<p>Naturvårdsavtal GIS-skikt (Skogsstyrelsen). Tidsbestämt skyddade områden som t.ex. är beroende av skötsel för att bevara naturvärden eller där naturvärdena gynnas bäst av fri utveckling utan skogsbruk, avtalstiden kan vara 1–50 år.</p>	Utsök gjordes den 27/5 2020.	Sökområdet omfattade inventeringsområdet med 300 m buffertzonen runt om.	Sökningen gav inga resultat. Inga naturvårdsavtal finns i närheten av inventeringsområdet.
<p>Nyckelbiotoper och naturvärden GIS-skikt (Skogsstyrelsen). Naturvärden inventerade av Skogsstyrelsen på småskogsbrukets mark samt från skogsbolags och större markägares egna inventeringar.</p>	Utsök gjordes den 27/5 2020.	Sökområdet omfattade inventeringsområdet med 300 m buffertzonen runt om.	Närmsta nyckelbiotop ligger ca 350 m från inventeringsområdets gräns.

Informationskälla	Utsök	Kommentarer	Utfall
Sumpskogar GIS-skikt (Skogsstyrelsen). Skogsklädd våtmark, från inventering av Skogsstyrelsen.	Utsök gjordes den 27/5 2020.	Söksområdet omfattade inventeringsområdet med 300 m buffertzonen runt.	Närmsta sumpskog ligger ca 320 m från inventeringsområdet gräns.
Skyddsvärda träd Databas Trädportalen (ArtDatabanken) Information från länets inventering av skyddsvärda träd.	Utsök gjordes den 27/5 2020.	Söksområdet omfattade inventeringsområdet med 300 m buffertzonen runt.	Närmsta registrerade skyddsvärda träd ligger mer än 500 m från inventeringsområdets gräns.

2.6 GIS och fältdatafångst

Fältdatafångsten har gjorts i ESRI:s fältapplikation Collector på en smartphone. Lägesnoggrannheten för denna enhet är 2-10 m. Den geodatabas som Calluna använder i Collector har de attribut som specificeras i SIS standard 199000.

GIS-skikt med naturvärdesobjekt samt artregistreringar och Natura 2000-naturtyper från inventeringen har upprättats. Till GIS-skikten finns även tillhörande metadatablad med bland annat beskrivningar av attributdata. GIS-underlaget har beställts av och levererats till uppdragsbeställaren.

3 Resultat

3.1 Allmän beskrivning av inventeringsområdet

Inventeringsområdet består till största delen av skog som planterats och/eller spontant uppkommit på kustnära sanddyner. Träskiktet domineras av medelålders tallar men här växer även ek, sälg, björk, asp, gran, bok, rönn och fågelbär. Större delen av skogen är mer eller mindre naturskogsartad men centralt i norra delen finns en yta som är planterad med gran, och i nordost finns en yta som tidigare avverkats och som nu är bevuxen med ung slyskog med mestadels björk, tall och gran. Mitt i området finns två bebyggda tomter som sköts som trädgård. I nordvästra delen finns också en liten grupp med medelålders bokar.

Figur 2. Den del av områdets som tidigare avverkats och nu är bevuxen med slyskog.

Figur 3. Bild på miljön framför den västra tomten som har röjts på buskar.

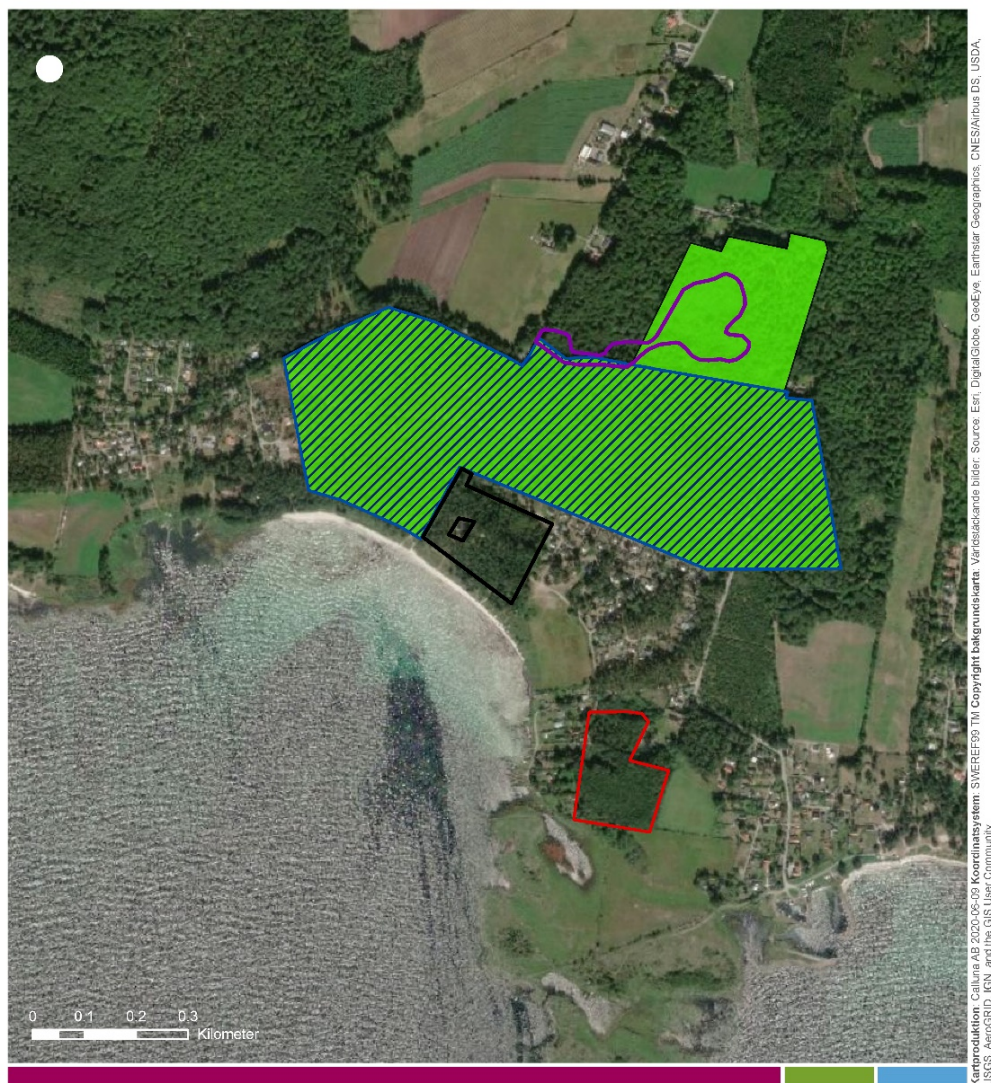
Stora delar av tallskogen har ett tätt buskskikt med björnbär, kaprifol, unga lövträd och unga tallar, men mellan stranden och den västra tomten har sly och buskar röjts regelbundet och här är skogen öppen med ett fålskikt med sandstarr, gräs, risvegetation och mossor.

I norr och väster gränsar inventeringsområdet till naturreservatet och natura 2000-området Västra Torsö. Reservatet består i angränsande delar av öppen, äldre sandtallskog med enstaka granar. I söder gränsar området mot en sandstrandsmiljö med mindre sanddyner bitvis beväxna med tät buskvegetation, stora delar av vilken utgörs av slånbuskage. I öster gränsar området mot ett område med öppna gräsytor och villa- och fritidshusbebyggelse.

TECKENFÖRKLARING:

- Inventeringsområde
- Art- och habitatdirektiv (Natura2000)
- Sumpskogar
- Naturreservat
- Nyckelbiotoper

Figur 4. Kartan visar områdesskydd och övrig relevant kunskap om området.

3.2 Skyddad natur och övrig känd kunskap om området

Inom inventeringsområdet omfattas området närmast stranden av 100 m strandskydd enligt 7 kap 13 § miljöbalken (tabell 2 i avsnitt 2.5).

Inom en buffertzoon på 300 m kring inventeringsområdet bör följande skyddade natur enligt 7 kap miljöbalken nämnas (se även figur 4 och tabell 2):

- Naturreservatet Västra Torsö (NVR-ID: 2052425)
- Natura 2000-området Västra Torsö (områdeskod: SE0410065, skyddat enligt art- och habitatdirektivet)

3.3 Naturvärdesinventeringens resultat

3.3.1. Naturvärdesobjekt

Vid inventeringen avgränsades totalt 3 områden med klassning som naturvärdesobjekt. Samtliga objekt som beskrivits har bedömts ha högt naturvärde, klass 2. Naturvärdesobjekten visas i kartan i figur 5. I bilaga 2 finns objektbeskrivningar för alla naturvärdesklassade områden. I objektkatalogen framgår motiven till naturvärdesklassningen och där finns även representativa bilder till objekten.

De identifierade naturvärdesobjekten i området har avgränsats framförallt för att de faller inom natura 2000-naturtypen trädklädda dyner (2180).

Miljöerna utanför de klassade områdena är så kallat *Övrigt område*, vilket innefattar områden med lågt naturvärde. De kan även omfatta områden som har positiv betydelse för biologisk mångfald men som är mindre än uppdragets minsta karteringsenhet (d.v.s. inom ramen för inventeringens beställda detaljeringsgrad). Dessa ytor har bedömts ha obetydligt naturvärde eftersom de saknar de strukturer som krävs för att klassas som trädklädda dyner.

Karaktären hos de områden som bedömts ha lågt naturvärde kan beskrivas som skogsmark med planterad gran eller skogsmark som avverkats och nu enbart består av ungskog.

TECKENFÖRKLARING:

	Inventeringsområde	Arter	
	Naturvärdesobjekt		Järnsparv
			Kräka
			gröngöling
			trädlärka
			stare
			svartvit flugsnappare
			Tallticka
			murgröna

Figur 5. Kartan visar inventeringsområdet med resultaten från Callunas naturvärdesinventering där naturvärdesobjekten och deras naturvärdesklass framgår. Objektens sammanlagda utbredning motsvarar den yta som klassats som natura 2000-naturtypen trädklädda dyner. Artfynd visas med punkter.

3.3.2. Arter

Naturvårdsarter

Vid Callunas inventering noterades⁴ 9 relevanta naturvårdsarter (se faktaruta nedan med förklaring av begreppet naturvårdsart). I utsök från ArtDatabankens databaser återfanns ytterligare 10 relevanta naturvårdsarter.

De relevanta naturvårdsarterna redovisas i bilaga 3. Där finns motiveringar till varför de har utpekats som naturvårdsarter, samt i de flesta fall en kortfattad beskrivning av varje arts ekologi.

Utöver de relevanta naturvårdsarterna återfanns i utsöket även några naturvårdsarter som rensades bort som irrelevanta i det här sammanhanget av olika skäl⁵.

Bland naturvårdsarterna i området kan särskilt nämnas den rödlistade skalbaggsarten *Plegaderus saucius* (NT), som påträffats i området tidigare. Det är en rovlevande skalbaggsart som lever under barken på döda barrträd och livnär sig på av andra vedlevande insekter. Det är en som minskat i takt med mängden kontinuitetsskog i landskapet.

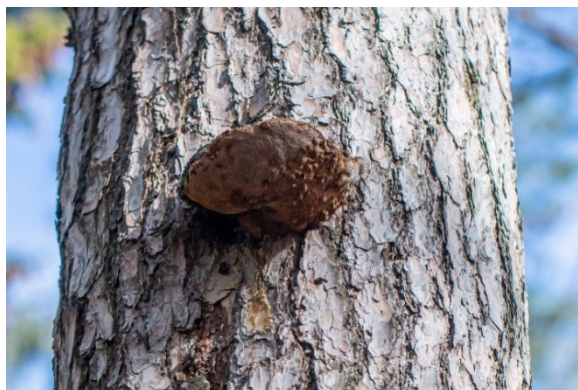
Arten talticka (NT) har tidigare noterats från området, men arten kunde under Callunas inventering endast återfinnas på en tall som står precis utanför utredningsområdets gräns, inne i naturreservatet. Två fruktkroppar noterades. Den tidigare rapporten som gäller arten anger 3 fruktkroppar men positionen för observationen är angiven med för stor osäkerhet (en polygon) för att avgöra om det rör sig om samma träd som observerats under Callunas inventering. Talticka lever på levande tallar som är minst 100 år gamla, allra helst över 150 år.

Av de relevanta naturvårdsarterna i området var följande rödlistade (se faktaruta nedan med förklaring av begreppet rödlistad):

- *Plegaderus saucius* (NT)
- Stare (VU)
- Gulhämpling (VU)
- Kråka (NT)
- Spillkråka (NT)

Av relevanta naturvårdsarter som påträffats inom 300 meter tillkommer följande rödlistade arter:

- Entita (NT)
- Svartvit flugsnappare (NT)
- Sävsparv (NT)
- Desmeknopp (NT)
- *Thamiaraea hospita* (NT)
- *Atheta ripicola* (NT)
- Blåglänsande svartbagge (NT)
- Tvåtandad plattbagge (NT)
- Liten myrlejonslända (NT)
- Talticka (NT)

Figur 6. Talticka växande på en äldre tall strax utanför inventeringsområdets västra gräns.

⁴ Observera att noterade naturvårdsarter vid inventeringen endast är de arter som hittades vid inventeringen. Det kan finnas fler naturvårdsarter.

⁵ Irrelevant naturvårdsart kan exempelvis vara att observationen är mycket gammal eller rör en art som är utgången i inventeringsområdet. Det kan även handla om arter som är rödlistade som vildväxande i Sydsverige men som frekvent förekommer som trädgårdsrymlingar i andra delar av landet, arter som har påträffats i trakten men där det saknas skäl att anta att den även förekommer i inventeringsområdet, fågelarter som säkert inte normalt är hemmahörande i området (som häckfågel eller knuten till en specifik rastplats), eller att fyndplatsen är så pass diffust rapporterad att det inte går att säga var arten hör hemma.

NATURVÅRDSARTER

Begreppet naturvårdsarter lanserades av ArtDatabanken som ett verktyg vid naturvärdesbedömning. Det är en samlingsterm för arter som är skyddsvärda genom att de indikerar att ett område har höga naturvärden, eller i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald (Hallingbäck, 2013).

Naturvårdsarter är ett samlingsbegrepp för skyddade arter, rödlistade arter, typiska arter i identifierade Natura 2000-naturtyper, ansvarsarter, signalarter etc. Arterna kan finnas i upprättade officiella listor (t.ex. Skogsstyrelsens signalarter) eller vara sådana som inventeraren själv bedömer uppfylla definitionen för en naturvårdsart.

Calluna har upprättat ett eget verktyg med listor över naturvårdsarter och motiv till varför dessa anses vara naturvårdsarter. Verket används vid bl.a. naturvärdesinventeringar.

RÖDLISTADE ARTER

Rödlistningen visar risken att en art dör ut. Bedömningen görs bl.a. genom att jämföra artens populationsstorlek, populationsförändring, utbredning samt grad av habitatfragmentering mot en uppsättning kriterier.

Som **rödlistad** benämns de arter som uppfyller kriterierna för någon av kategorierna:

- Nationellt utdöd (RE)
- Akut hotad (CR)
- Starkt hotad (EN)
- Sårbar (VU)
- Nära hotad (NT)
- Kunskapsbrist (DD)

Som **hotad** benämns de rödlistade arter som kategoriseras som antingen CR, EN eller VU.

Rödlistningsangivelser i denna utredning följer den senaste rödlistan (ArtDatabanken, 2015).

Skyddade arter

Vid Callunas inventering noterades 9 arter som omfattas av skydd enligt artskyddsförordningen (2007:845) och i utsök från ArtDatabankens databaser återfanns ytterligare 3 arter. Dessa skyddade arter redovisas i bilaga 3 och 4 och utgörs av:

- Fågelarter (som är skyddade enligt 4 § artskyddsförordningen) prioriterade enligt Naturvårdsverket (se faktaruta): entita, gulhämpling, spillkråka, kråka, svartvit flugsnappare, trädlärka, stare, gröngöling, järnsparv och rödstjärt.

NATURVÅRDSVERKET'S REKOMMENDATION GÄLLANDE PRIORITERING AV FÅGELARTER

Alla vilt förekommande fågelarter är skyddade enligt 4 § artskyddsförordningen. Naturvårdsverkets handbok för artskyddsförordningen (Naturvårdsverket, 2009) säger dock att följande grupper bör prioriteras även om alla fågelarter omfattas:

- Arter markerade med B i artskyddsförordningens bilaga 1 (betyder att de är upptagna i bilaga 1 till EU:s fågeldirektiv).
- Rödlistade arter.
- Arter vars populationer har minskat med 50 % eller mer under perioden 1975–2005.

Denna prioritering har fått stort genomslag och därför väljer Calluna att endast redovisa dessa prioriterade fågelarter.

Sannolika livsmiljöer för skyddade arter

Enligt 4 § 4 punkten artskyddsförordningen, är det förbjudet att skada eller förstöra de skyddade arternas fortplantningsområden eller viloplatsar.

Av de naturvärdesobjekt som avgränsats vid Callunas inventering har samtliga tre bedömts vara intressanta ur ett artskyddsperspektiv. Dessa objekt uppvisar sådana strukturer och/eller kvaliteter att de sannolikt nyttjas regelbundet som fortplantningsområde och/eller viloplats för skyddade arter. Objekten innehåller en hel del död ved vilket är en viktig struktur för flera rödlistade och/eller skyddade arter som förekommer inom eller i närheten av utredningsområdet. Exempel på sådana arter som är knutna till både levande träd och död ved är spillkråka, gröngöling, entita (beroende av miljöer som erbjuder naturliga håll) vedlevande arter som tvåtandad plattbagge, *Plegaderus saucius* (döda eller döende barrträd), *Thamiaraea*

hospita (gamla lövträd angripna av andra vedinsekter), blåglänsande svartbagge, (ädellovträd angripna av vedsvampar), blanksvart trämyra (ihåliga lövträd).

Tallarna i området är för det mesta inte av tillräckligt hög ålder för att utgöra substrat för talticka, men kan väntas bli lämpliga i framtiden, kanske redan inom 10-20 år.

Övriga arter

Artfynd som inte är naturvårdsarter eller skyddade arter, men som ändå bör uppmärksammas i denna NVI redovisas i bilaga 4.

3.3.3. Kartering av Natura 2000-naturtyper

De tre objekt som beskrivits i inventeringen har alla bedömts uppfylla kriterierna för att klassas som naturtypen trädklädda dyner (2180), samma naturtyp som omfattar större delen av det intilliggande naturreservatet (se figur 5). Denna naturtyp karakteriseras framförallt av sina strukturer. Antalet typiska arter som kan användas för att identifiera naturtypen är mycket begränsat. Viktiga strukturer i denna naturtyp är ett välutvecklat trädbestånd (dominerat av tall och ibland ek) med typiska skogsarter som växer på väl utbildade sanddyner. Humusskiktet ska vara tunt och lätt brytas sönder, och det ska förekomma död ved.

Karaktärsarter för naturtypen som har påträffats är t.ex. sandstarr, ljung och flockfibbla. Naturtypen kan dock inte sägas ha gynnsam bevarandestatus i större delen av området. Detta gäller särskilt för objekt 1 och 3, medan läget är något bättre i objekt 2, mycket tack vare den röjning som skett mellan husen och stranden.

Arter som är knutna till strukturer som vanligtvis finns i naturtypen finns i närområdet och skulle kunna etablera sig om restaurering skedde. Detta gäller t.ex. liten myrlejonslända, en art som skulle kunna etablera sig om solexponerade sandblottor skapades.

Figur 8. Enstaka mindre sandblottor finns vid t.ex. rotvältor, vilket visar att humuslagret är tunt och lätt bryts sönder. Här påträffades också bohål efter solitärbin eller andra steklar.

4 Slutsatser

Naturvärdesinventeringen utgör ett stöd för att kunna tillämpa miljöbalkens portalparagraf 1 kap 1§ liksom 2 kap miljöbalkens allmänna hänsynsregler, 3 kap 3§ om ekologiskt känsliga områden och 3 kap 4§ om skydd av jordbruksmark, samt 6 kap om miljökonsekvensbeskrivning och annat beslutsunderlag. NVI:n kan även utgöra stöd för att tillämpa artskyddsförordningen, samt användas som underlag för att utveckla ekologisk kompensation, klimatkompensation och bevarande av biologisk mångfald.

Genom att ta hänsyn till NVI-objekten och artförekomsterna kan NVI-rapporten bidra till uppfyllnad av miljöbalkens krav, Sveriges internationella åtaganden samt de av riksdagen antagna miljö kvalitetsmål. Skadelindringshierarkin är ett rekommenderat verktyg för att få struktur på hänsynstagandet när ett projekt ger negativ påverkan på naturmiljön (Boverket, 2018).

Nedan beskrivs det aktuella projektet i relation till miljöbalken. Först beskrivs skyddade arter (artskyddsförordningen) och skyddade områden (7 kap miljöbalken), vilka tydligare kan påverka fortsatt process än hänsyn till oskyddade naturvärden enligt de allmänna hänsynsreglerna (2 kap miljöbalken).

4.1 Skyddade arter

Vid denna naturvärdesinventering har skyddade arter enligt artskyddsförordningen noterats (se avsnitt 4.3).

I artskyddsförordningen finns flera paragrafer med olika grader av skydd och arter kan omfattas av olika paragrafer i olika delar av landet. Man behöver vara noggrann med vilka arter som är aktuella i det specifika fallet.

De striktaste bestämmelserna, 4 §, slår bland annat fast att det är förbjudet att avsiktligt fånga, döda eller störa vilda djur. Förbudet gäller de djurarter som preciseras i artskyddsförordningens bilaga 1, samt alla vilda fågelarter. Naturvårdsverkets handbok för artskyddsförordningen (Naturvårdsverket 2009) säger dock att även om alla fågelarter omfattas bör följande grupper prioriteras:

- Arter markerade med B i artskyddsförordningens bilaga 1 (betyder att de är upptagna i bilaga 1 till EU:s fågeldirektiv),
- Rödlistade arter,
- Arter vars populationer minskat med 50 % eller mer under perioden 1975–2005.

Denna prioritering har fått stort genomslag och därför väljer Calluna att endast redovisa dessa prioriterade fågelarter som skyddade enligt artskyddsförordningen.

Förekomst av skyddade arter kan innebära att en verksamhet är förbjuden eller att förbud utlöses om en planerad verksamhet kommer till stånd.

Enligt 4 § 4 punkten artskyddsförordningen är det även förbjudet att skada eller förstöra skyddade djurarters fortplantningsområden eller viloplats. Dessa livsmiljöer är skyddade om de nyttjas regelbundet av en skyddad art, och skyddet gäller även under perioder då arten inte uppehåller sig där. En verksamhet kan alltså riskera att utlösa förbud enligt artskyddsförordningen, även om en skyddad art inte har observerats vid en enskild inventering.

Ifall förbud utlöses enligt artskyddsförordningen beror på den planerade verksamhetens påverkan på de specifika arternas bevarandestatus på dess lokala population. Det går att söka dispens från förbud, men möjligheten att få dispens är mycket begränsad. Därför är högsta prioritet att undvika förbud.

För att undvika risk för förbud enligt artskyddsförordningen, bör det vara prioriterat att en verksamhets lokalisering först anpassas så att påverkan på skyddade arter undviks eller minimeras. Därefter tas skyddsåtgärder fram om det behövs. En verksamhet får inte försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Om bevarandestatus är ogynnsam får inte verksamheten försämra artens möjlighet att nå gynnsam bevarandestatus.

4.2 Skyddade områden

Det aktuella projektet berör skyddade områden enligt 7 kap miljöbalken (se avsnitt 4.2) genom att en del av området ligger inom strandskyddat område på 100 meter från strandlinjen och det ligger i direkt anslutning till naturreservatet och natura 2000-området Västra Torsö. Påverkan på dessa områden diskuteras närmare i ett separat PM.

4.3 Naturvärdesinventeringens resultat i relation till skadelindringshierarkin

I det aktuella projektet förekommer naturvärdesobjekt och naturvårdsarter enligt avsnitt 4.3.

Generellt gäller att naturvärdesobjekt av klass 1 och 2 har så höga värden för biologisk mångfald att påverkan bör undvikas. Även naturvärdesobjekt med lägre naturvärdesklass (3 och 4) och landskapsobjekt kan ha sådana naturvärden och vara särskilt känsliga från ekologisk synpunkt att påverkan bör undvikas, annars om möjligt minimeras. I landskap där naturvärdena över lag är låga kan även påverkan på objekt med klass 3 och 4 behöva undvikas.

Generellt gäller även att naturvärdesobjekt ofta är i den storleken att man kan utgå ifrån att det behövs en skyddszon runt objektet för att undvika eller minimera påverkan inne i naturvärdesobjektet.

4.4 Behov av ytterligare inventeringar

Denna inventering har gett en god översiktlig bild av utredningsområdets naturvärden och hur det förhåller sig till intilliggande naturreservat och natura 2000-område. Mer riktade eftersök av t.ex. vedlevande skalbaggar skulle kunna göras, men de arter som redan noterats från området ger sannolikt en bra bild av områdets värden. Naturvärdena i området baseras i första hand på förekomsten av prioriterad natura 2000-naturtyp.

Parallellt med detta uppdrag har Calluna utfört en bedömning av påverkan på utpekade riksintressen och områdesskydd, vilket tas upp i ett separat PM (Kvamme, K., & Nettelblatt, F., 2020, *Istaby 11:3, detaljplan, Påverkan utpekade riksintressen och områdesskydd*).

Referenser

ArtDatabanken (2015). *Rödlista 2015*. ISBN: 978-91-87853-10-4. SLU.

ArtDatabanken (2020). *Dyntaxa – Svensk taxonomisk databas*. [online] Tillgänglig: <www.dyntaxa.se>. (uppdaterad 2020-04-28).

Boverket (2018). *Frivillig ekologisk kompensation i planering och byggande*. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/Allmant-om-PBL/teman/ekosystemtjanster/verktyg/kompensation/>. (besökt 2019-12-16).

Hallingbäck, T. (red.) (2013). *Naturvårdsarter*. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

Hemberg, J. & Widgren, Å. (2019). *Naturvårdsbedömning av planerat exploateringsområde inom fastigheten Istaby 11:3 i Västra Torsö, och dess eventuella påverkan på Natura 2000-området Västra Torsö*.

- Miljöförbundet Blekinge Väst (2019). *PM angående inkommen naturvärdesbedömning av fastigheten Istaby 11:3, upprättad av länsstyrelsen och skogsstyrelsen inför planbesked*. Skrivelse daterad 23 juli 2019.
- Naturvårdsverket (2009). *Handbok för artskyddsförordningen del 1 – fridlysning och dispenser*. Handbok 2009:2, utgåva 1.
- Naturvårdsverket (2011). *Vägledning för 2180 trädklädda dyner*. NV-04493-11.
- Nitare, J. (2010). *Signalarter*. Skogsstyrelsens förlag.
- Nitare, J. (2019). *Skyddsvärd skog. Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning*. Skogsstyrelsens förlag.
- SIS (2014). *SS 19900:2014, Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning*. Utvecklad av SIS-kommitté Naturvärdesinventering.
- SLU ArtDatabanken (2018). *Nationell skyddsklassning av arter*. [online] Skrivelse daterad 29 maj 2018. Tillgänglig: <https://www.artdatabanken.se/var-verksamhet/fynddata/skyddsklassade-arter/>.

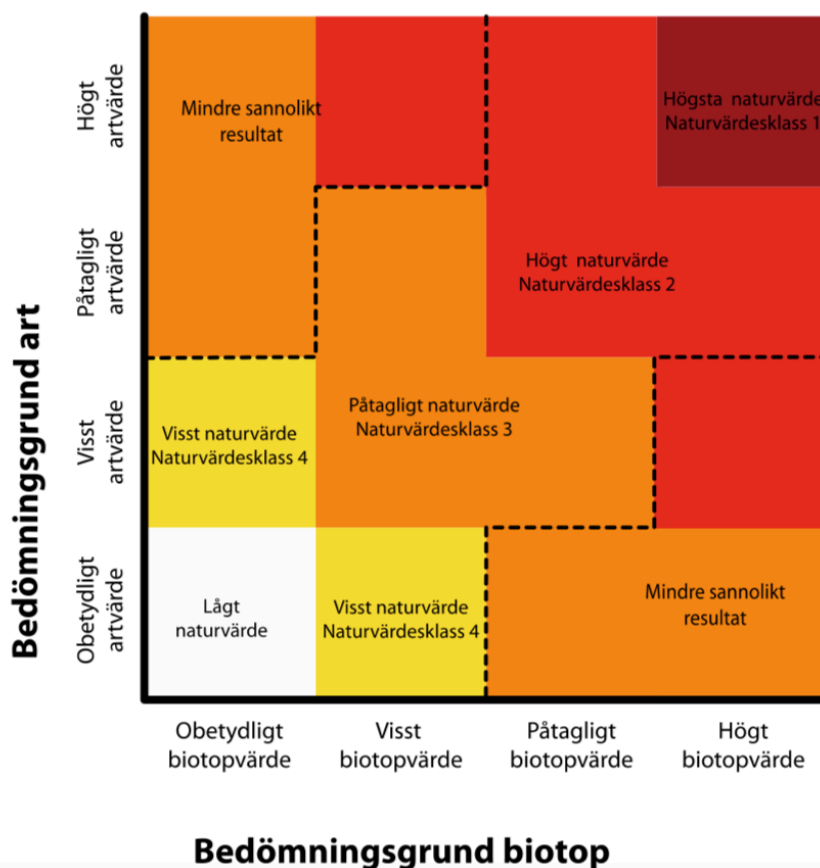
Bilaga 1 – Metodbeskrivning NVI (SIS standard)

Denna bilaga innehåller en kort sammanfattande metodbeskrivning för SIS standard SS 199000:2014 Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning⁶.

Det huvudsakliga syftet med en NVI är att beskriva och värdera naturområden av betydelse för biologisk mångfald i ett avgränsat område. NVI:n resulterar i avgränsning av områden, naturvärdesklassning, objektbeskrivningar, artlista med naturvårdsarter samt en övergripande rapport. Naturvärdesbedömning görs utifrån bedömningsgrunderna biotop och arter (figur 1).

Bedömningsgrund biotop

Denna bedömningsgrund omfattar två aspekter: *biotopkvalitet* och *sällsynthet/hot*. En helhetsbedömning av biotopvärdet görs utifrån bedömningar av båda aspekterna. Biotopvärdet bedöms på en fyrgradig skala (obetydligt, visst, påtagligt och högt), se figur 1.

Figur 1. Bedömningsgrunderna för NVI. Matrisen visar hur utfall av bedömningsgrunderna art respektive biotop leder till en viss naturvärdesklass. Figur hämtad ur standarden (SIS, 2014).

Biotopkvalitet är olika faktorer som formar biotopen, t.ex. grad av naturlighet (påverkan), ekologiska processer, strukturer, element, naturgivna förutsättningar etc.

Sällsynna biotoper avser biotoper som är mindre vanliga inom ett visst geografiskt område.

⁶ Standarden i sin helhet kan köpas från SIS förlag.

Bedömningsgrund arter

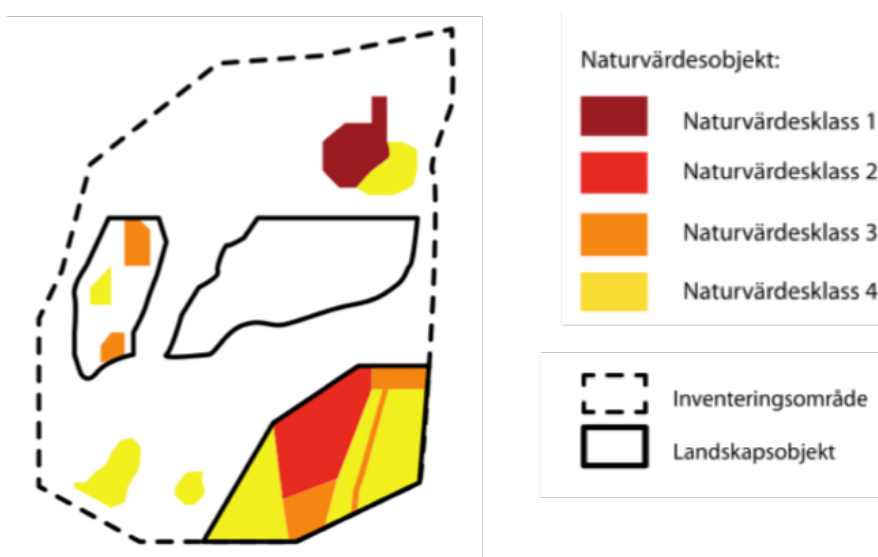
Denna bedömningsgrund omfattar två aspekter: *naturvårdsarter* och *artrikedom*. Artvärdet bedöms på en fyrgradig skala (obetydligt, visst, påtagligt och högt), se figur 1.

Naturvårdsarter indikerar att ett område har naturvärde, att området har förutsättningar att vara artrikt eller att naturvårdsarten i sig själv är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Naturvårdsarter är ett samlingsbegrepp för bl.a. skyddade arter enligt artskyddsförordningen, rödlistade arter, typiska arter (Natura 2000) och signalarter (ex. framtagna artlistor från Skogsstyrelsen och Jordbruksverket). Bedömningen för naturvårdsarter ska grunda sig på faktiska fynd av arter från inventeringen, Artportalen eller annat kunskapsunderlag och värdet bedöms utifrån både antalet olika naturvårdsarter, arternas livskraft och hur goda indikatorer de är för naturvärde.

Artrikedom ska bedömas utifrån artantal eller artdiversitet och är en viktig bedömningsgrund framförallt i naturtyper där kunskapen om naturvårdsarter är bristfällig.

Naturvärdesklasser

En samlad bedömning av det inventerade objektets naturvärdesklass görs utifrån utfallet för bedömningsgrunderna biotop och arter. I standarden finns en matris som ger inventeraren vägledning till vilken klass som ska sättas utifrån områdets biotopvärde och artvärde (figur 2). Om inventeraren inte kan ge ett säkert resultat för naturvärdesklass ska det anges att bedömningen är preliminär.

Figur 2. Schematisk bild av ett inventeringsområde med naturvärdesobjekt och landskapsobjekt. Figur hämtad ur standarden (SIS, 2014).

Objekt med naturvärdesklass utgör *naturvärdesobjekt*. I standarden finns följande naturvärdesklasser:

- **högsta naturvärde** naturvärdesklass 1 – störst positiv betydelse för biologisk mångfald
- **högt naturvärde** naturvärdesklass 2 – stor positiv betydelse för biologisk mångfald
- **påtagligt naturvärde** naturvärdesklass 3 – påtaglig positiv betydelse för biologisk mångfald
- **visst naturvärde** naturvärdesklass 4 – viss positiv betydelse för biologisk mångfald (*Naturvärdesklass 4 är ett tillägg och ingår inte i beställning enligt grundutförande*)

Landskapsobjekt kompletterar naturvärdesobjekt och innebär att naturvärde av landskapsekologisk karaktär ska redovisas som geografiska områden (se figur 2). Dessa kan avgränsas när landskapets betydelse för biologisk mångfald uppenbart är större eller av annan karaktär än de ingående naturvärdesobjektens betydelse.

Lågt naturvärde är de områden som inte uppfyller kriteriet för att utgöra naturvärdesobjekt och dessa märks inte ut på kartor. Områdenas karaktär ska dock beskrivas i rapporten tillsammans med den allmänna beskrivningen av hela inventeringsområdets natur.

Övrigt område kallas den yta som ingår i inventeringsområdet men som inte avgränsas som naturvärdesobjekt. Området kan då antingen utgöras av lågt naturvärde (se ovan) eller av naturvärde men att objektet är mindre än den minsta karteringsenheten i beställd detaljeringsgrad (se nedan).

Nivå och detaljeringsgrad

En NVI kan beställas och utföras på olika nivåer och med olika detaljeringsgrad. Det finns dels *förstudienivå* (där fältinventering inte ingår) och dels *fältnivå* (där både förstudiearbete och fältinventering ingår).

Vid *NVI på förstudienivå* identifieras naturvärdesobjekt utifrån studier av kartor och flygbilder samt tillgängligt kunskapsunderlag. Vid denna nivå är det tillåtet att låta bli att klassa områdena till naturvärdesklass, det räcker att ange "potentiellt naturvärde". Naturvärdesbedömning på förstudienivå har alltid statusen preliminär bedömning.

Vid *NVI på fältnivå* identifieras områden med naturvärdesklass 1, 2 och 3 och kan göras med olika detaljeringsgrad (se tabell 1 nedan). Identifiering av naturvärdesobjekt med naturvärdesklass 4 är ett tillägg (se nedan) och ingår inte i ordinarie NVI på fältnivå.

Tabell 1. Storlek på naturvärdesobjekt som ska kunna identifieras för NVI fältnivå med olika detaljeringsgrader.

Detaljeringsgrad	Storlek på naturvärdesobjekt
Fält – översikt	En yta av >1 ha alternativt ett linjeformat objekt med en längd på >100 meter och en bredd på >2 meter.
Fält – medel	En yta av >0,1 ha alternativt ett linjeformat objekt med en längd på >50 meter och en bredd på >0,5 meter.
Fält – detalj	En yta av >10 m ² alternativt ett linjeformat objekt med en längd på >10 meter och en bredd på >0,5 meter.

Tillägg

NVI på förstudienivå och NVI på fältnivå kan kompletteras med ett eller flera av nedanstående tillägg. Dessa tillägg kan avse hela eller delar av inventeringsområdet.

Naturvärdesklass 4

Tillägget *Naturvärdesklass 4* innebär att även naturvärdesobjekt av denna klass avgränsas. Tillägget kan göras på både förstudie- och fältnivå.

Generellt biotopskydd

Tillägget *Generellt biotopskydd* innebär att alla områden som omfattas av det generella biotopskyddet enligt miljöbalken 7 kap 11§ och förordningen om områdesskydd ska identifieras och kartläggas, oavsett storlek.

Värdeelement

Tillägget *Värdeelement* innebär att element som är särskilt viktiga för inventeringsområdets naturvärde ska eftersökas, kartläggas och redovisas. Detta för att det ska vara möjligt att kunna se var värdeelementen i området förekommer, oavsett om de ligger inom ett naturvärdesobjekt eller inte. Tillägget ska göras i fält.

Kartering av Natura 2000-naturtyp

Tillägget *Kartering av Natura 2000-naturtyp* innebär att eventuella Natura 2000-naturtyper inom inventeringsområdet ska identifieras och avgränsas, samt att dess status ska bedömas. Detta görs enligt Naturvårdsverkets manualer för inventering av olika Natura 2000-naturtyper. Tillägget ska göras i fält.

Detaljerad redovisning av artförekomst

Tillägget *Detaljerad redovisning av artförekomst* innebär att förekomster av naturvårdsarter ska redovisas på karta eller med koordinater med en noggrannhet på 10–25 meter (beroende på satellitmottagning). Tillägget innebär inte att arterna eftersöks noggrannare, men att varje påträffad förekomst redovisas med större noggrannhet. Tillägget ska göras i fält.

Fördjupad artinventering

Tillägget *Fördjupad artinventering* innebär att specifika arter eller artgrupper inventeras. Metodik och tidpunkt anpassas efter de arter/artgrupper som eftersöks samt efter syftet med naturvärdesinventeringen. Inventeringen ska utföras under den säsong då arten/artgruppen är möjlig att identifiera och lämplig att inventera. Tillägget ska göras i fält.

Genomförande

Standarden beskriver hur en NVI ska genomföras med avseende på förarbete, utförande samt vad en rapport och redovisning måste innehålla. Där finns även anvisningar för hur ett naturvärdesobjekt ska avgränsas, det vill säga vad som får ingå i samma naturvärdesobjekt.

I standarden finns definitioner och beskrivningar av naturtypsindelning. I den tekniska rapporten finns även en vägledning vid naturvärdesbedömning för varje naturtyp.

Fynd av naturvårdsarter ska registreras i Artportalen eller motsvarande nationell databas för artobservationer i samband med redovisningen.

Bilaga 2 – Objektförteckning NVI

Naturvärdesobjekt nr 1

Naturvärdesklass	Naturtyp	Biotop	Biotopvärde	Artvärde
2 Högt	Skog och träd	Trädklädda dyner	Högt biotopvärde	Visst artvärde
Motivering naturvärdesklass			Naturvårdsarter	
Uppfyller kriterierna för att klassas som natura 2000-habitat, trädklädda dyner, men har otillräcklig status. Potential för vedlevande insekter knutna till ädellövträd, särskilt på sikt.			Gröngöling	
Beskrivning			Natura 2000-naturtyp	
Mindre parti med bokar på tidigare sanddyner. En något grövre bok (80+) närmast vägen, övriga medelålders.			2180 Trädklädda dyner	
			Säker eller preliminär bedömning	Areal (m²)
			Säker	411
			Inventerare	
			Staffan Nilsson och Frida Nettelblatt	
			Inventeringsdatum	
			04-05-2020	
Bild			Övriga kommentarer	
			Den främmande arten jätteslide förekommer i anslutning till objektet	

Naturvärdesobjekt nr 2

Naturvärdesklass	Naturtyp	Biotop	Biotopvärde	Artvärde
2 Högt	Skog och träd	Trädklädda dyner	Högt biotopvärde	Påtagligt artvärde
Motivering naturvärdesklass			Naturvårdsarter	
Uppfyller kriterierna för att klassas som natura 2000-habitat av en hotad naturtyp, dock med otillräcklig status. Har mycket god restaureringspotential. Rödlistade vedlevande insekter är kända från objektet och det finns god potential för ytterligare arter. Även förutsättningar för spillkråka och andra hackspettar.			<i>Plegaderus saucius</i> (NT), stare (VU), kruståtel (typisk art). Tallticka (NT) växer på tall precis utanför kanten till området.	
Beskrivning			Natura 2000-naturtyp	
Sanddynområde vid kusten med tallskog, ungefär 80- till 90-årig. Närmast stranden saknas buskskikt och fältskiktet hyser sandstarr, vårtåtel, ljung och flockfibbla. Längre in tilltar buskskiktet med björnbär, vildkaprifol och björksly. Enstaka bok förekommer. Allmän förekomst av död ved i olika dimensioner. Tydliga sanddyner.			2180 Trädklädda dyner	
Kärnprov har tagits på tre potentiellt gamla tallar i objektet, dessa visade 66, 88 och 80 årsringar.			Säker eller preliminär bedömning	Areal (ha)
			Säker	0,7
			Inventerare	
			Staffan Nilsson och Frida Nettelblatt	
			Inventeringsdatum	
			04-05-2020	
Bild			Övriga kommentarer	
				

Naturvärdesobjekt nr 3

Naturvärdesklass	Naturtyp	Biotop	Biotopvärde	Artvärde
2 Högt*	Skog och träd	Trädklädda dyner	Högt	Visst
Motivering naturvärdesklass			Naturvårdsarter	
<p>Uppfyller kriterierna för att klassas som natura 2000-habitat av en hotad naturtyp, dock med otillräcklig status. Har god restaureringspotential. Viss potential för rödlistade vedlevande insekter. Rik undervegetation positiv för småfågelfaunan.</p> <p>*Placeras i naturvärdesklass 2 då hotade Natura 2000-habitat enligt standarden per definition uppvisar högt biotopvärde. Sanddynsstrukturerna är centrala. De skogliga värdena motiverar snarare klass 3.</p>			Kråka (häckande), trädlärka, krustätel (typisk art)	
Beskrivning			Natura 2000-naturtyp	
<p>Sanddynområde vid kusten med tallskog, ungefär 80- till 90-årig. Tydliga sanddyner. Omfattande buskskikt med björnbär, rönn, björk, hägg, fågelbär och vildkaprifol. Begränsad förekomst av död ved. Enstaka aspar.</p> <p>Fältskikt med ekorrbär, lingon, blåbär, krustätel, pösmossa, harsyra, sandstarr och lund/nordbräken.</p> <p>Kärnprov har tagits på tre potentiellt gamla tallar i objektet, dessa visade 80, 85 och 67 årsringar.</p>			2180 Trädklädda dyner	
			Säker eller preliminär bedömning	Areal (ha)
			Säker	1,43
			Inventerare	
			Staffan Nilsson och Frida Nettelbladt	
			Inventeringsdatum	
			04-05-2020	
Bild			Övriga kommentarer	
			Den främmande trädarten rödek förekommer i objektet.	

Bilaga 3 – Naturvårdsarter

I tabellen redovisas naturvårdsarter från Callunas utsök av arter i Analysportalen (med hjälp av Callunas filter för utsök av potentiella naturvårdsarter) och från Callunas fältinventering, inklusive information om arternas sällsynthet, signalvärde och ekologi. De arter som listas är relevanta för denna NVI och kan knytas till inventeringsområdet. Naturvårdsarter som knytas till något av naturvärdesobjekten listas även i bilagan för naturvärdesobjekt, så där kan alltså utläsas i vilket naturvärdesobjekt arten hittats.

Förklaringar till tabellrubrikernas förkortningar:

RL 15 = rödlistan från år 2015

RL 10 = rödlistan från år 2010

ÅGP = åtgärdsprogram för hotade arter

Tu = Tuva signalarter 2002-2004 (ängs- och betesmarksinventeringen)

Si = signalarter Skogsstyrelsen

N2 = typiska arter Natura 2000 (funna i Natura 2000-habitat)

AD = arter listade i bilaga 2, 4, 5 i EU:s Art- och habitatdirektiv

FD = fågelarter listade i bilaga 1-3 i EU:s fågeldirektiv

ASF = skyddad art enligt Artskyddsförordningen

50% = negativ trend för fåglar, 50 % minskning 1975-2005

PFS = prioriterade fågelarter Skogsvårdslagen

Ca = Callunas naturvårdsart

Sk = skyddsklass (fynduppgifter)

K = källa (C=Callunas fynd, A=Artportalen, Ö=övriga fynd).

Art	RL 20	RL 15	ÅGP	Tu	Si	N2	AD	FD	ASF	50%	PFS	Ca	Sk	Information	K
Fåglar															
Entita <i>Poecile palustris</i>	Nära hotad (NT)								4 §		x	x		Rödlistekriterium 2020: A2b Lövsumpskog (9080) Prioriterad fågelart enligt bilaga 4 i Skogsvårdslagen. Ganska stationär art, rör sig inte långt bort från reviren utanför häckningstid. Platser där de påträffas utanför häckningstid i allmänhet nära häckplatser sommartid. Knuten till ofta fuktiga lövträdsmiljöer med god tillgång på död ved, hackar ut egna bohål i murken ved. Lokaltrogen. Påträffad i närområdet.	A
Gulhämpling <i>Serinus serinus</i>	Sårbar (VU°)	Sårbar (VU°)							4 §		x			Rödlistekriterium 2020: D Prioriterad fågelart enligt bilaga 4 i Skogsvårdslagen. Har påträffats i inventeringsområdet men har troligen inte häckat. Dock utgör området lämplig häckningsmiljö för arten.	A

Art	RL 20	RL 15	ÅGP	Tu	Si	N2	AD	FD	ASF	50%	PFS	Ca	Sk	Information	K
Kråka <i>Corvus corone</i>	Nära hotad (NT)								4 §	x				Rödlistekriterium 2020: A2be Häcker i inventeringsområdet.	C
Spillkråka <i>Dryocopus martius</i>	Nära hotad (NT)	Nära hotad (NT)						x	4 §		x			Rödlistekriterium 2020: A2bc Skogsbevuxen myr (91D0) Taiga (9010) Arten finns upptagen i bilaga 1 till fågeldirektivet, vilket innebär att arten har ett sådant unionsintresse att särskilda skyddsområden behöver utses. Prioriterad fågelart enligt bilaga 4 i Skogsvårdslagen. Häckning är inte konstaterad i inventeringsområdet, men har noterats använda området för födosök.	A
Svartvit flugsnappare <i>Ficedula hypoleuca</i>	Nära hotad (NT)								4 §					Rödlistekriterium 2020: A2b Påträffad i närområdet. Lämpliga livsmiljöer finns i inventeringsområdet.	C
Trädlärika <i>Lullula arborea</i>								x	4 §		x			Arten finns upptagen i bilaga 1 till fågeldirektivet, vilket innebär att arten har ett sådant unionsintresse att särskilda skyddsområden behöver utses. Prioriterad fågelart enligt bilaga 4 i Skogsvårdslagen. Häcker sannolikt inte i området, men uppehåller sig i och omkring området.	C

Art	RL 20	RL 15	ÅGP	Tu	Si	N2	AD	FD	ASF	50%	PFS	Ca	Sk	Information	K
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	Sårbar (VU)	Sårbar (VU)							4 §	x				Rödlistekriterium 2020: A2bc Mellan 1975-1998 halverades det svenska beståndet. Minskningen har sedan fortsatt successivt och under femtonårsperioden före 2014 har ytterligare 40-50% av alla starar försvunnit. Staren häckar i anslutning till jordbrukslandskap, i tätorter eller andra öppna marker. Staren är under häckningstid helt beroende av öppna gräsmarker med kortvuxet fältskikt. Den utnyttjar också gräsmattor, vägkanter, nysådda åkrar och liknande. Boet läggs i befintliga håligheter, t.ex. ett gammalt bohål av större hackspett eller gröngöling, i holkar eller under tegelpannor. Oftast häckar de i alléer, dungar eller skogsbyn. Påträffad i inventeringsområdet. Häckning är inte konstaterad, men området utgör potentiell häckningsmiljö.	C
Gröngöling <i>Picus viridis</i>		Nära hotad (NT)							4 §	x	x			Prioriterad fågelart enligt bilaga 4 i Skogsvårdslagen. Gröngöling häckar ofta i lövskog, och föredrar halvöppna mosaikartade landskap. Den är specialiserad på myror, och kräver därför en rik och varierad myrfauna, vilket gör att den gynnas av hävdade marker. Den bygger bo i grova eller senvuxna lövträd (oftast i asp) som tidigare är angripna av vedsvampar, eftersom veden då är lättare att bearbeta. Påträffad födosökande i inventeringsområdet. Har inte konstaterats häcka, men lämpliga aspar finns, och området utnyttjas för födosök.	C
Rödstjärt <i>Phoenicurus phoenicurus</i>									4 §	x					C
Järnsparv <i>Prunella modularis</i>									4 §	x					C
Kärlväxter															
Desmeknopp <i>Adoxa moschatellina</i>	Nära hotad (NT)	Nära hotad (NT)			x									Rödlistekriterium 2020: A2bc+4abc Påträffad i närområdet.	A

Art	RL 20	RL 15	ÅGP	Tu	Si	N2	AD	FD	ASF	50%	PFS	Ca	Sk	Information	K
Krustätel <i>Avenella flexuosa</i>						x								Trädklädda dyner (2180) Används som naturvårdsart då den är typisk natura 2000-art.	C
Skalbaggar															
<i>Thamiaraea hospita</i>	Nära hotad (NT)	Nära hotad (NT)												Rödlistekriterium 2020: B2ab(iii) Rovlevande skalbagge som lever i gamla lövträd, främst ek. Påträffad i närområdet.	A
<i>Plegaderus saucius</i>	Nära hotad (NT)	Nära hotad (NT)												Rödlistekriterium 2020: A2c+3c; B2ab(iii,iv) En rovlevande skalbagge som lever under barken på döda eller döende barrträd. Påträffad inom inventeringsområdet.	A
Blåglänsande svartbagge <i>Platydema violaceum</i>	Nära hotad (NT)	Sårbar (VU)												Rödlistekriterium 2020: B2ab(iii) Lever på trädsvampar på ädellövträd. Påträffad i närområdet. Potentiella träd finns eller har utvecklingspotential.	A
Tvåtandad plattbagge <i>Silvanus bidentatus</i>	Nära hotad (NT)													Rödlistekriterium 2020: B2ab(iii) Vedlevande skalbagge. Påträffad i närområdet. Lämplig livsmiljö (döda löv- och barrträd) finns i området.	A
Taggbock															
Sländor															
Liten myrlejonslända <i>Myrmeleon bore</i>	Nära hotad (NT)	Nära hotad (NT)												Rödlistekriterium 2020: B2ab(iii) Påträffad i närområdet. Lämpliga miljöer saknas i dagsläget i inventeringsområdet, men eftersom naturtypen har restaureringspotential är arten relevant.	A
Steklar															
Blanksvart trämyra <i>Lasius fuliginosus</i>												x		Blanksvart trämyra lever oftast i inhåliga lövträd. Inhåliga lövträd blir allt ovanligare, och hyser ofta en stor biologisk mångfald. Påträffad i närområdet. Enstaka lämpliga lövträd finns i området.	A

Art	RL 20	RL 15	ÅGP	Tu	Si	N2	AD	FD	ASF	50%	PFS	Ca	Sk	Information	K
Svampar															
Tallticka <i>Porodaedalea pini</i>	Nära hotad (NT)	Nära hotad (NT)			x									Rödlistekriterium 2020: A2c+3c+4c Åsbarrskog (9060) Taiga (9010) Tallticka visar på skyddsvärda tallbestånd med höga naturvärden. Där den växer förekommer ofta flera andra ovanliga och rödlistade arter. Påträffad precis utanför inventeringsområdet gräns. Lämpliga träd saknas i området, men ett antal tallar kan uppnå tillräcklig ålder inom 10-20 år.	C

Bilaga 4 – Övriga artfynd

Redovisning av de för inventeringsområdet relevanta övriga artfynd, utöver naturvårdsarterna i bilaga 3, inklusive information om deras sällsynthet, signalvärde och ekologi.

Förklaringar till tabellrubrikernas förkortningar:

RL 15 = rödlistan från år 2015

RL 10 = rödlistan från år 2010

ÅGP = åtgärdsprogram för hotade arter

Tu = Tuva signalarter 2002-2004 (ängs- och betesmarksinventeringen)

Si = signalarter Skogsstyrelsen

N2 = typiska arter Natura 2000 (funna i Natura 2000-habitat)

AD = arter listade i bilaga 2, 4, 5 i EU:s Art- och habitatdirektiv

FD = fågelarter listade i bilaga 1-3 i EU:s fågeldirektiv

ASF = skyddad art enligt Artskyddsförordningen

50% = negativ trend för fåglar, 50 % minskning 1975-2005

PFS = prioriterade fågelarter Skogsvårdslagen

Ca = Callunas naturvårdsart

Sk = skyddsklass (fynduppgifter)

K = källa (C=Callunas fynd, A=Artportalen, Ö=övriga fynd).

Art	RL 20	RL 15	ÅGP	Tu	Si	N2	AD	FD	ASF	50%	PFS	Ca	Sk	Information	K
<i>Athya ripicola</i>	Nära hotad (NT)													Rödlistekriterium 2020: B2ab(iii) Skalbaggsart som lever i tång på havsstränder. Funnen på stranden nedanför inventeringsområdet, och berör en naturtyp som inte finns inom området.	A
Blodticka <i>Meruliopsis taxicola</i>					x									Landhöjningsskog (9030) Påträffades i området på en tallåga och saknar därför det signalvärde arten hade haft om den påträffats på gran.	C
Murgröna <i>Hedera helix</i>					x				8 §					Murgröna kan användas som skoglig signalart, men har i detta fall sannolikt spritts från intilliggande trädgård. Ek-avenbokskog av måratyp (9170) Näringsfattig ekskog (9190) Näringsrik ekskog (9160) Murgröna (<i>Hedera helix</i>) är fridlyst enligt 8 § i Jönköpings, Kronobergs, Stockholms, Södermanlands och Västra Götalands län.	C

Hemsida: www.calluna.se • E-post: info@calluna.se • Telefon växel: 013-12 25 75

Huvudkontor: Calluna AB, Linköpings slott, 582 28 Linköping